

Het Hofje van Van der Veeken.

Uit de eerste artikelen van de stichtingsbrief kunnen we lezen voor wie het Hofje bestemd is en aan welke bepalingen de op te nemen weduwen moeten voldoen. Opmerkelijk zijn de artikelen waarin uitdrukkelijk gezegd wordt, dat noch de diepste armoede noch een groot aantal kinderen belemmerend voor de opname mogen werken. Hier spreekt de christelijke caritas, die zich graag over de armsten ontfermt.

Voorts wordt er uitgebreid gesproken over de wijze waarop het Hofje in stand gehouden moet worden en wie belast worden met het toezicht. De bewoners van het Hofje genieten dus vrije woning, zij ontvangen brandstof (uit het kapitaal f 100,— per woning) en hun woning wordt onderhouden (uit het kapitaal van de tweede f 100,— per woning). Van der Veeken verzocht zijn kinderen en andere afstammelingen een goed bestuur te voeren of om daar R.-Kath. personen voor aan te wijzen, wanneer zij zelf geen van allen meer in Rotterdam zouden wonen. Deze bepaling van de stichter zal ongetwijfeld het doel gehad hebben zeker te stellen, dat het Hofje in de Toekomst door een andere gezindheid der bestuurders voor personen van R.-Kath. gedoopte overtuiging niet gesloten zou worden.

Zoals wij reeds zagen was het motief van de oprichting niet specifiek om het R.-Kath. bevolkingsdeel te steunen. Hij denkt in de eerste plaats aan alle weduwen 'die hare mans ter zee ende bij ongeval' verloren hebben. En ongetwijfeld zal hij de weduwen van het scheepsvolk, dat voer op de schepen die hij zelf uitreedde, het eerst aan een woninkje geholpen hebben.

Tenslotte is het opmerkelijk, dat de koopman die zelf de wisselingen van het fortuin meegemaakt heeft, ook aandacht schenkt aan de mogelijkheid dat zijn nakomelingen tot armoede kunnen vervallen. En hij schept de gelegenheid, dat ook zij van deze stichting kunnen profiteren. Wij vinden dat niet alleen in de stichtingsakte terug, maar ook nog apart in een aanhangsel van 1610 ²⁴).

Het Hofje in 1609 gebouwd, werd aanstonds in gebruik genomen en is aanvankelijk goed beheerd. Het testament van Johan van der Veeken, dat op 2 januari 1614 gemaakt is en, nadat hij 26 augustus 1616 overleden was, op 30 augustus daar aan volgende geopend werd, bevat grote passages over het Hofje ²⁵).